

За період Середньовіччя математична наука нікуди не просунулась. А філософська думка кружляла навколо релігії та церкви. З приходом періоду Відродження математика змогла відродитися в арифметиці, алгебрі та геометрії. Важливими результатами у філософії цієї епохи були методи експериментального і математичного дослідження природи. Декарт, Лейбніц, та інші філософи того часу використовували математику для побудови раціональних систем знань.

Філософія викладає загальні уявлення про світ, природу, суспільство. Ця наука намагається відповісти на найзагальніші питання про буття, істинну і сенс існування. Таким чином створюється система поглядів для розуміння реальності. Натомість математика займає особливе місце серед наук, тому що, на відміну від природничих наук її зв'язок із реальним світом не такий прямий і очевидний. Це наука про реальність і абстракцію.

Чи можна з упевненістю сказати, що математика насправді вивчає реальний світ? Якщо уявити собі двох людей, ідеаліста і матеріаліста, які обговорюють цю проблему, то вони прийдуть до різних висновків. З матеріалістичної точки зору, математика вивчає реальний світ, оскільки її закони та рівняння описують фізичні процеси, явища та об'єкти, які нас оточують. А от ідеаліст скаже, що математика безпосередньо не вивчає реальний світ, тому що її поняття абстрактні.

Не менш важливим з точки зору філософської методології є питання про нескінченність, дискретність і неперервність тощо. Філософський рівень методології математики містить комплекс філософських питань, які ґрунтуються на загальних філософських категоріях, які становлять комплекс гносеологічних завдань математики. Це питання про співвідношення між абсолютною та відносною істиною, про формування наукових понять, про розвиток і збереження наукових традицій і шкіл тощо. На відміну від решти наук, математика і філософія відносяться до однієї групи – до наук про загальні закономірності реального світу, мислення і пізнання. Як закони філософії, так і закони математики є обов'язковими для всіх наук. Філософські проблеми математики базуються на глибокому зв'язку математики та філософії. Для математики філософськими є такі питання, як специфіка математичних абстракцій, природа об'єктів математики та способи їх обґрунтування, особливості істини, її критеріїв і шляхів її досягнення, риси математичної творчості [1].

Отже, так історично склалося, що математика і філософія пов'язані між собою. Ці дисципліни взаємодіють між собою створюючи нові ідеї та концепції. Від нумерології Піфагора до сучасної теорії множин математика була інструментом філософії для розуміння світу. Водночас філософія визначила напрямок математичних досліджень, порушила фундаментальні питання про природу числа, простору, часу, знання.

Література

1.Кугай Н.В. Методологія математики: її види, основи та рівні URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7362/Kuhai.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 01.11.2024).

2.Панфілов В. О. Філософія математики Платона як модель духовної творчості в історії діалектичного осмислення математики URL: <https://www.info-library.com.ua/books-text-11923.html> (дата звернення: 01.11.2024).

Слдинов Андрій Сергійович

Державний біотехнологічний університет

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. Фірсова Л.В.

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК СПОСІБ ЖИТТЯ

Критичне мислення це важлива навичка, що допомагає нам розібратися у всьому навколо. Воно вчить не приймати все на віру, а перевіряти факти та шукати докази. Це

важливо, бо навколо стільки інформації, і не завжди можна вірити всьому, що чуєш або читаєш. Уміння мислити критично допомагає нам стати більш усвідомленими та обережними, уникати маніпуляцій та робити кращі рішення.

У житті кожної людини критичне мислення корисне у різних ситуаціях. Наприклад, коли ми дивимося новини або читаємо щось в Інтернеті, треба розуміти, що не все є правдою. Мислити критично – це значить вміти відокремлювати важливу інформацію від фейкових новин та маніпуляцій. Це робить нас більш захищеними від дезінформації та допомагає формувати більш об'єктивну картину світу.

На роботі критичне мислення допомагає приймати розумні рішення. Коли потрібно вирішити проблему або придумати нову ідею, критичне мислення підкаже, як це зробити найкраще. Воно допомагає бачити не тільки очевидні рішення, але й шукати інші варіанти. Це особливо важливо у професіях, де швидкість і точність рішень мають велике значення, як от в медицині, інженерії чи бізнесі.

Навчитися критично мислити можна в університеті або самостійно. Наприклад, читаючи різні книги, обговорюючи свої думки з друзями або аналізуючи різні точки зору. Головне – це не боятися ставити запитання і шукати відповіді. Дискусії на різні теми також допомагають розвивати цю навичку, бо дозволяють побачити різні підходи та аргументи.

Критичне мислення – це не тільки корисна навичка, але й спосіб зробити наше суспільство кращим. Коли люди мислять критично, вони приймають обґрунтовані рішення і менше вірять у дезінформацію. Це допомагає розвивати науку, технології та робити життя більш комфортним і безпечним. Крім того, у суспільстві, де поширене критичне мислення, громадяни більш відповідальні та активні, що сприяє загальному покращенню взаємодії між людьми.

Срмакова Ірина Юріївна

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. Фірсова Л.В.

Державний біотехнологічний університет

ПРИНЦИПИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ

У сучасному світі, переповненому інформацією, критичне мислення є наріжним каменем ефективної комунікації та прийняття обґрунтованих рішень. Воно дозволяє нам відрізняти факти від вигадок, аналізувати аргументи та формувати власну думку. Розуміння принципів критичного мислення є особливо важливим у контексті швидких соціальних та культурних змін.

Критичне мислення – це не просто аналіз інформації, а цілий комплекс навичок, що включають:

- Аналіз джерел інформації: оцінка достовірності джерела, виявлення упередженості, перевірка фактів.
- Ідентифікацію аргументів: визначення ключових тверджень та доказів, що їх підтверджують.
- Оцінку логіки міркувань: виявлення помилок у міркуванні, таких як узагальнення, помилкові аналогії чи причиново-наслідкові зв'язки.
- Розгляд альтернативних точок зору: здатність бачити проблему з різних ракурсів.
- Формулювання власної позиції: обґрунтування власного висновку на основі зібраної інформації.

Критичне мислення важливе в сучасному контексті тому що щодня ми стикаємося з величезним потоком інформації і критичне мислення допомагає нам відфільтрувати важливе від другорядного. У сучасному світі часто використовують маніпулятивні прийоми, щоб вплинути на нашу думку. Критичне мислення допомагає нам розпізнавати ці маніпуляції. Суспільство постійно змінюється, і критичне мислення дозволяє нам адаптуватися до нових